

Metodika a zásady odborného vzdělávání členů SHČMS v oblasti ochrany obyvatelstva

System odborného vzdělávání členů SHČMS v oblasti ochrany obyvatelstva vytváří podmínky k připravenosti členů plnit úkoly v této oblasti především v obcích i v rámci Sdružení. Je otevřený i pro nečleny Sdružení, kteří zabezpečují úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva.

Obsah:

1. Cíl a obsah odborného vzdělávání
2. Cílové skupiny
3. Úrovně vzdělávání
4. Formy vzdělávání
5. Spolupráce
6. Finanční zabezpečení

1. Cíl a obsah odborného vzdělávání

Cílem odborného vzdělávání je připravit členy SHČMS tak, aby byli schopni:

- a) provádět preventivně výchovnou činnost a vysvětlovat postupy při realizaci opatření ochrany obyvatelstva pro řešení mimořádných událostí či krizových situací,
- b) zastávat funkci člena jednotky, který je pověřen plněním dílčích úkolů jednotky na úseku ochrany obyvatelstva nebo zastávat funkci člena zařízení CO zřizovaného obcí,
- c) podílet se na činnosti krizového štábu obce, jeho pracovních skupin nebo komisí ustanovených pro řešení mimořádných událostí,
- d) podílet se na odborném vzdělávání členů jednotek SDH obcí, zařízení CO, bezpečnostních struktur v obci a struktur SHČMS v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení,
- e) podílet se na koncepčních materiálech a na publikační činnosti z oblasti ochrany obyvatelstva.

K realizaci těchto cílů by absolventi vzdělávání měli umět:

- a) reagovat na opatření ochrany obyvatelstva stanovená orgány veřejné správy a složkami IZS,
- b) znát opatření ochrany obyvatelstva, která připravuje a v případě mimořádné události realizuje starosta a obecní úřad v obci, popř. starosta obce s rozšířenou působností a hasičský záchranný sbor kraje,

- c) znát opatření ochrany obyvatelstva a činnosti, která připravují nebo na kterých se podílí jednotky požární ochrany s místní popř. s územní působností,
- d) znát základní dokumentaci vztahující se k realizaci opatření ochrany obyvatelstva (havarijní plány, povodňové plány, metodiky činnosti jednotek, podpůrné a pomocné dokumenty)
- e) vysvětlit základy vzniku mimořádných událostí, jejich dopady na život, zdraví, majetek a životní prostředí a umět realizovat opatření sebeochrany a pomoci bližním,
- f) znát základní zásady provádění preventivně výchovné činnosti občanů,
- g) znát problematiku tématiky „Ochrany člověka za mimořádných událostí“ a umět poskytnout pomoc pedagogům při přípravě a realizaci výuky s konkretizací na podmínky příslušné obce (části) nebo ji sám vyučovat,
- h) orientovat se v problematice krizového řízení.

2. Cílové skupiny

- a) členové ÚOROO, krajských a okresních OROO,
- b) referenti ochrany obyvatelstva SDH (nebo jiní členové SDH v případě, že referenti OO nejsou ustaveni), kteří mohou být zařazeni na funkce:
  - technik ochrany obyvatelstva zařazený v JSDHO,
  - člen JSDHO, který je pověřen k plnění dílčích úkolů jednotky na úseku ochrany obyvatelstva nebo funkcí člena zařízení CO zřizovaného obcí,
  - referent prevence a výchovné činnosti SDH,
  - členové i nečlenové SHČMS, kteří se budou podílet na činnosti krizového štábu obce, jeho pracovních skupin nebo komisí ustanovených pro řešení mimořádných událostí,
- c) ostatní členové SHČMS (všeobecná znalost problematiky ochrany obyvatelstva).

3. Úrovně vzdělávání

Souvisí se začleněním odborně připraveného člena SHČMS do struktur Sdružení a veřejné správy, tj.:

- Ochrana obyvatelstva III – na úrovni SDH, okrsku a obce,
- Ochrana obyvatelstva II – na úrovni okresu a obce s rozšířenou působností,
- Ochrana obyvatelstva I – na úrovni kraje a ústředí.

Bližší specifikace cíle a obsahu vzdělávání:

„Ochrana obyvatelstva III“

- a) zná základní pojmy z oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení

- b) je připraven plnit funkci člena JSDHO, který je pověřen plněním dílčích úkolů jednotky na úseku ochrany obyvatelstva nebo plnit funkci člena zařízení CO zřizovaného obcí,
- c) je odborně připraven zastávat funkci člena krizového štábu obce, jeho pracovních skupin nebo komisí ustanovených pro řešení mimořádných událostí,
- d) podílí se na tvorbě dokumentace vztahující se k realizaci opatření ochrany obyvatelstva a krizového řízení na úrovni obce,
- e) zná konkrétní informace o připravenosti obce řešit mimořádné události a je schopen je využívat při realizaci preventivně výchovné činnosti v obci, při odborném vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva v rámci SDH či okrsku a k pomoci pedagogům či členům Sdružení při zabezpečování výuky tématiky Ochrana člověka za mimořádných událostí na školách.

„Ochrana obyvatelstva II“ – (předpoklad znalostí a dovedností OOB III) a dále je připraven:

- a) organizovat odbornou přípravu a metodicky řídit přípravu referentů ochrany obyvatelstva, popř. jiných členů SHČMS v SDH nebo i nečlenů SHČMS, kteří plní úkoly v této oblasti pro obec,
- b) spolupracovat s HZS kraje na úrovni územních odborů v odborné přípravě cílových skupin,
- c) realizovat preventivně výchovnou činnost (děti, mládež, dospělí) a spolupracovat s koordinátorem PVC u HZS kraje a s odbornými radami prevence SHČMS,
- d) provádět lektorskou činnost na školách či v jiných odborných kurzech ochrany obyvatelstva,
- e) podílet se na odborné přípravě jednotek SDH obcí, kterou zabezpečuje HZS kraje.

„Ochrana obyvatelstva I“

(předpoklad znalostí a dovedností OOB III a OOB II) a dále je připraven:

- a) organizovat a provádět metodickou činnost na úseku ochrany obyvatelstva na úrovni kraje nebo ústředí,
- b) spolupracovat na koncepčních dokumentech HZS kraje, popř. MV-GŘ HZS ČR z oblasti ochrany obyvatelstva, zejména v preventivně výchovné činnosti,
- c) podílet se na provádění preventivně výchovné činnosti; spolupracovat s krajským koordinátorem PVC u HZS kraje nebo koordinátorem na úrovni GŘ HZS a s krajskými a ústřední radou prevence SHČMS,
- d) podílet se na zpracování základní dokumentace vztahující se k ochraně obyvatelstva.

4. formy vzdělávání

- školení (kursy) na příslušných úrovních ve spolupráci s HZS krajů (v ÚHŠ ve spolupráci s GŘ HZS zejména pro vyšší úrovně vzdělávání.),
- internetová stránka SHČMS (www.dh.cz)
- články do „Hasičských novin“ a Alarm revue,
- „hasičská TV“ – (televize@hasici150.cz).

5. Spolupráce

V souvislosti s kompetencemi v oblasti ochrany obyvatelstva je nutná spolupráce s HZS ČR, Svazem měst a obcí a obcemi.

a) Spolupráce s HZS ČR

- na ústřední úrovni (ÚOROO a GŘ HZS ČR):
  - koordinace odborného vzdělávání,
  - zabezpečení odborného vzdělávání úrovně „Ochrana obyvatelstva I“,
  - zpracování dokumentů pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva v obcích.
- na krajské a okresní úrovni (KOROO, OOROO):
  - zabezpečení odborného vzdělávání úrovně „Ochrana obyvatelstva II“ a „Ochrana obyvatelstva III“, popř. vzdělávání nečlenů SHČMS,
  - podíl na zpracování dokumentů pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva.

b) Spolupráce se Svazem měst a obcí (bezpečnostní komisí SMO)

Jednání nebo předkládání návrhů materiálů vztahujících se na pomoc obcím ze strany SHČMS z hlediska:

- obecné potřeby obcí k přípravě a řešení mimořádných událostí,
- tvorby dokumentace v této oblasti,
- nabídek kursů organizovaných SHČMS i pro pracovníky obcí (nečleny Sdružení).

c) Spolupráce s obcemi

- zjišťování možností využití odborně připravených členů SHČMS v bezpečnostních strukturách obcí (při řešení i přípravě na mimořádné události),
- nabídka možností odborného vzdělávání nečlenů SHČMS zařazených v bezpečnostních strukturách obcí.

Finanční zabezpečení

Základním zdrojem budou prostředky poskytované z grantu MV. Další prostředky lze zvažovat z projektů dotovaných z fondů EU a ze zdrojů veřejné správy, pro kterou bude systém odborného vzdělávání využíván.